

REFERAT

Telefonmøte i Fagrådet for geit

Tidspunkt: Torsdag 3. desember, 2009, klokka 15:30 – 17:00

Deltakere: Magnhild Nymo (leder), Ola Søgnesand, Tone Edland, Tormod Ådnøy, Veronica Fagerland, Thor Blichfeldt og Trine Bjørnerås (sekretær).

Forfall: Helga Kvamsås

Saker:

Sak 47/09 Oppgradering av sjukdommer?

Sak 48/09 Avlsstatuetten for beste avkomsgranska bukk 2009

Sak 47/09 Oppgradering av sjukdommer?

Saksutredning:

Helsetjenesten for geit (HTG) som også er styringsgruppa for Friskere geiter, skal avgi en statusrapport og forslag til endelig mål med prosjektet, inklusiv sluttidspunkt for tiltaket. Forslag til siste frist for påmelding til deltagelse i prosjekt Friskere geiter skal fremmes. Forslag om videreføring av tiltaket skal leveres før neste års jordbruksoppgjør med frist 15.02.2010.

Samarbeidsrådet for HTG tok i møte den 4. november opp denne rapporten til diskusjon. Paratuberkulose er i allerede en B-sjukdom som medfører offentlige restriksjoner. Det ble diskutert hvorvidt C-sjukdommene i prosjektet, CAE og byllesjuka, bør oppgraderes til B-sjukdommer, og om dette skal være med i rapporten.

"Fremtidig landdyrhelseforvaltning i offentlig og privat regi" er en rapport utarbeidet av Mattilsynet i samarbeid med næringsrepresentanter. Den kan hentes på Internett,

http://www.mattilsynet.no/publikasjoner/rapporter/dyr/framtidig_dyre_helseforvaltning_hos_landdyr_67540.

I rapporten er det foreslått å oppgradere CAE til "Liste-1-sjukdom" (erstatte dagens gruppe A og B), mens byllesjuka er foreslått som "Liste-2-sjukdom" (erstatte dagens gruppe C). Liste-1-sjukdommer skal være under offentlig bekjempelse, mens Liste-2-sjukdommer vil bli et ansvar for næringa. I rapporten legges det opp til at endringene skal gjennomføres i 2010.

HTG har gitt innspill til landdyrhelseprosjektet med ønske om å gjøre byllesjuka til en meldepliktig sykdom. Fordi:

- Det er en veldig smittsom sykdom med stor negativ effekt på dyrevelferden, det er en smertefull tilstand
- Det er i regi av Friskere geiter brukt mye tid og penger for å bekjempe byllesjuka og det er viktig å finne tiltak som kan hindre byllesjuka i å spre seg igjen
- Det er et zoonotisk aspekt (kan smitte mellom dyr og mennesker)
- Det er ønskelig å redusere risikoen for at byllesjuka skal spre seg i sauepopulasjonen (geita kanskje en av de største smitterisikoene)

Fagrådet for geit bør diskutere saken og gi sitt syn til Styret i NSG. Styrets behandling av saken vil bli lagt til grunn for NSG sitt syn i HTG sin rapport om status og framtidige tiltak.

Fra diskusjonen i Fagrådet:

- Generelt
 - Det var generell enighet i Fagrådet om at det vil være nyttig for geitenæringa at alle de 3 sjukdommene i Prosjekt Friskere Geiter (CAE, byllesjuka og paratuberkulose) blir underlagt offentlige reguleringer, hvis vi skal nå vårt mål om å utrydde dem fra den norske geitepopulasjonen.
 - Hvis sjukdommene kommer under offentlig bekjempelse, vil de som får offentlige restriksjoner ikke kunne slippe dyra slik at de kan smitte andre flokker – for eksempel i utmark. I dag legges det ingen slike begrensninger på flokker som har CAE og/eller byllesjuka. Det var stor enighet om at det er et riktigere prinsipp at de som har friske dyr skal ha fortrinn i utmarka framfor de som har CAE og/eller byllesjuka.
 - Det var noe uenighet om når offentlige restriksjoner bør tre i kraft, da dette vil kunne få stor betydning for de som ikke har sanert.
- CAE
 - CAE er et Lentivirus i nær slekt med Mædi-Visna-viruset hos sau, og det kan smitte fra geit til sau. Mædi er allerede en B-sjukdom.
 - Det var enighet i Fagrådet om at CAE bør oppgraderes fra C-sjukdom til B-sjukdom (framtidig Liste 1).
- Byllesjuka
 - Byllesjuka er en sjukdom som går både på geit og sau. Hittil har nok smitten gått mest fra geit til sau, spesielt på bruk som har begge dyreslag. Men etter hvert som geitepopulasjonen blir fri for byllesjuka, vil sauepopulasjonen kunne være en smitterisiko. Det er ikke mange kliniske problemer med byllesjuka hos sau i Norge, men utbredelsen av bakterien hos sau er ikke kjent.
 - Hvis byllesjuka oppgraderes til B-sjukdom (framtidig Liste 1), vil dette mest sannsynlig gjelde byllesjuka hos småfe, altså ikke bare hos geit. Hvor stor betydning dette kan få for sauenæringa, er usikkert. Det vil avhenge av om hvordan diagnosen stilles (kliniske utbrudd, bakteriefunn eller antistoffpåvisning), og om diagnosen automatisk fører til restriksjoner på fellesbeite.
 - Med tanke på geitenæringa isolert sett, var det enighet i Fagrådet om at byllesjuka burde oppgraderes til B-sjukdom (framtidig Liste 1). Men med tanke på de konsekvenser dette kan få for sauenæringa, var det enighet i Fagrådet om at byllesjuka hos småfe beholdes som en C-sjukdom (framtidig Liste 2), i alle fall inntil situasjonen i saueholdet er bedre kartlagt.

Vedtak: Fagrådet for geit anbefaler for styret i NSG at NSG sitt syn i statusrapporten fra styringsgruppa for Prosjekt Friskere Geiter skal være:

- CAE bør oppgraderes fra C-sjukdom til B-sjukdom (framtidig Liste 1)
- Byllesjuka bør beholdes som C-sjukdom (framtidig Liste 2)

Sak 48/09 Avlsstatuetten for beste avkomsgranska bukk 2009

Saksutredning:

Fagrådet for geit må komme med en tilrådning til Styret i NSG om hvem som skal få tildelt avlsstatuetten for beste avkomsgranska bukk i 2009.

Reglene for tildeling er som følger:

Avlsstatuetten tildeles oppdretter av den bukken som ved indeksberegningen i november det året bukken er om lag 4 år gammel (kåringår + 3 år), oppnår høyeste avlsindeks. Gjeldende krav til antall døtre med registreringer for å bli avkomsgranska og få offisiell indeks må være oppfylt.

Dersom det er flere bukker som har lik avlsindeks, blir den bukken som har flest døtre bak avlsindeksen rangert først.

Novemberindeksen 2009:

Kåringårnr	Navn	Ring	Avls-verdi	Kas-ein	Døtre i produksjon				Jurv
					Besetn	Døtre	Kontr	Analys	Døtre
2006455	ÅLEN	143	137	0	6	21	147	98	13
2006615	HOMBRE	153	136		4	21	148	90	22
2006808	FJELTKAR	197	133	5	7	35	180	152	32

Det er bukken 2006455 Ålen som har den høyeste avlsindeksen etter beregningen i november. Oppdretter er Erling Vanberg, 6823 Sandane. Bukken er gransket i Breim bukking (143).

Vedtak: Fagrådet for geit tilrår Styret i NSG at avlsstatuetten for beste avkomsgranska bukk i 2009 tildeles Erling Vanberg fra Kandal i Sogn og Fjordane for bukken 2006455 ÅLEN.